

het geld over producenten en konsumenten. In zoover zit er in hun boek — niettegenstaande pleidooien ten gunste van het bestaande stelsel — ongetwijfeld een liberaal-socialistische, anti-burgerlijke tendens.

De kern van hun boek vatten de schrijvers zelf als volgt samen:

„Progress toward greater total production is retarded because consumer buying does not keep pace with production. Consumer buying lags behind for two reasons:

1. because industry does not disburse to consumers enough money to buy the goods produced;

2. because consumers, under the necessity of saving, cannot spend even as much money as they receive.

There is not an even flow of money from producer to consumer, and from consumer back to producer. The expansion of the volume of money does not fully make up the deficit, for money is expanded mainly to facilitate the production of goods, and the goods must be sold to consumers for more money than the expansion has provided. Furthermore, the savings of corporations and individuals are not used to purchase the goods already in the markets, but to bring about the production of more goods. Under the established system, therefore, we make progress only while we are filling the shelves with goods which must either remain on the shelves as stock in trade or be sold at a loss, and while we are building more industrial equipment than we can use. Inadequacy of consumer income is, therefore, the main reason why we do not long continue to produce the wealth which natural resources, capital facilities, improvements in the arts, and the self-interest of employers and employees would otherwise enable us to produce. Chiefly because of shortage of consumer demand, both capital and labor restrict output, and nations engage in those struggles for outside markets and spheres of commercial influence which are the chief causes of war”.

Voor de beste anti-kritiek op „Profits” had de Pollak Foundation een prijs van 5000 dollar uitgelooft. „The contest was open to everyone, everywhere.” En velen, uit allerlei landen, hebben getracht den prijs te winnen.

Een volgend maal hopen we iets over de bekroonde anti-kritieken mede te deelen benevens omtrent het eigen standpunt van de schrijvers van „Profits” daartegenover ingenomen.

Mr. Dr. A. SPANJER

UIT HET BUITENLAND

Red.: J. E. ERDMAN, C. A. HUYSMAN en C. J. MEYER
(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

Constructieve Accountancy

In „The Accountant” van 31 Maart 1928 is opgenomen een toespraak van *Sir William Plender* tot de leden van de Commerce Society der Universiteit te Birmingham. Spreker wijst er op, dat accountants in de huidige periode van reconstructie der industrie belangrijk opbouwend werk leveren. Hij noemt als zoodanig de invoering van wetenschappelijke kostprijssystemen, en de medewerking van accountants ter verbetering der verhouding tusschen kapitaal en arbeid. Sinds eenigen tijd bestaat in de Engelsche kolenindustrie een stelsel van profitsharing, waarbij de berekening van het aan de arbeiders toekomende door accountants gecontroleerd wordt; velen wenschen dit systeem ook tot andere takken van nijverheid uit te breiden. Voorts wordt bij de voortgaande concentratie der bedrijven

veelvuldig van de hulp van accountants gebruik gemaakt o.a. ter vaststelling van den goodwill.

Dit is ook het geval bij de kapitaalvoorziening der ondernemingen, omdat het meer en meer regel wordt, dat prospecti een accountantsverklaring bevatten betreffende de in de laatste jaren behaalde resultaten. *Sir William Plender* brengt hier een belangrijke questie ter sprake: het is namelijk zéér wel mogelijk, dat die resultaten volkomen correct zijn weergegeven, maar tóch geen juiste maatstaf vormen voor de toekomstige mogelijkheden. Dit is accountants natuurlijk bekend, en de wijze, waarop in dergelijke verklaringen voorbehouden gemaakt worden, heeft in den laatsten tijd nog al belangstelling opgewekt. Spreker geeft als zijne meening te kennen, dat het maken van voorbehouden onvoldoende moet worden geacht, omdat het publiek, dat de accountantsverklaring in den regel als het belangrijkste deel van het prospectus beschouwt, de betekenis daarvan niet voldoende kan beoordeelen en aan de cijfers als maatstaf voor de toekomst eene te groote betekenis hecht. De eenigste mogelijkheid is dus, dat accountants zich in dergelijke gevallen van het geven eener verklaring onthouden. In den leader der zelfde aflevering verklaart de Redactie, dat zij met deze opvatting, welke tot nu toe lang niet algemeen gehuldigd werd, volkomen accoord gaat.

C. A. H.

Het Credietonderzoek

Het is een gewichtig deel der credietpolitiek zich door deskundige onderzoeken omtrent de credietwaardigheid van de credietzoekenden op de hoogte te stellen. Dit onderzoek zal naar de meening van *Von Oswald* und *Straub* (*Zeitschrift für Handelswissenschaft und Handelspraxis* van Maart 1928) ingesteld worden:

- 1°. bij het aangaan van een credietovereenkomst en
- 2°. bij een reeds bestaande credietrelatie, wanneer zich omstandigheden voordoen, waardoor een dergelijke maatregel noodig wordt bijv. door algemeene of bijzondere conjunctuursveranderingen.

Een groot aantal banken laat reeds door eigen afdelingen of dochter-instellingen dergelijke onderzoeken verrichten, terwijl ook dikwijls onafhankelijke accountants hunne medewerking verlenen. Tot deze laatsten behooren voornamelijk de filialen van Engelsche en Amerikaanse accountantsinstellingen, die in verband met de buitenlandse credietverleening regelmatig credietonderzoeken bij de desbetreffende industrieën verrichten.

Voor den ervaren accountant is het credietonderzoek slechts een variatie op de algemeene boek- en balanscontrole, waarbij onder bepaalde gezichtspunten het doel moet worden bereikt. Dit doel valt uiteen in een algemeen en bijzonder gedeelte.

Tot het algemeene gedeelte behoort het onderzoek of de administratie naar behooren volgens de wet en goed koopmansgebruik wordt bijgehouden; hierbij worden dus de grondslagen onderzocht, waarop verdere onderzoeken kunnen worden opgebouwd. Daarnevens moeten de principes van het rekeningstelsel worden beoordeeld en nagegaan welke motieven voor de invoering van bepaalde rekeningen hebben gegolden; hieronder ressorteert tevens het onderzoek of kosten en uitbreidingen van vaste activa steeds juist worden geboekt. Ook aan privé-opnamen moet speciale aandacht geschonken worden, terwijl in het bijzonder die factoren, die van invloed zijn op het bedrijfsresultaat critisch bekeken moeten worden.

Het speciale gedeelte strekt zich uit over het materiele onderzoek naar de credietwaardigheid. Is het een z.g. „Personal” crediet, dan is de rentabiliteit van het grootste belang, terwijl indien voor het crediet dekking (machines enz.) gesecht werd, speciaal toezicht hierop noodig is. Basis is steeds

de balans, zoodat de controle hiervan onder de naar voren komende gezichtspunten van het speciale doel onderwerp van de taak is. Dit houdt dus in, dat de juistheid van den inventaris moet worden vastgesteld. In het algemeen zal men specialen deskundigen opdracht geven om de opname der goederen, machines enz. te beoordeelen, daar den accountant deze speciale kennis gewoonlijk ontbreekt. Maar bij de controle van de vastgestelde prijzen begint weer het gebied van den accountant; aan de hand van rekeningen en andere bewijsstukken moeten de richtlijnen voor de waardeering worden vastgesteld. Steeds moet de verhouding bepaald worden tusschen de waarde, die het actief heeft voor de „going concern” en de liquidatiewaarde. Overigens moeten de bij de balanscontrole gebruikelijke onderzoeken worden ingesteld (bijv. voor debiteuren specificatie maken van grootte en ouderdom der posten met vermelding van de branches waartoe zij behooren, zulks ter vaststelling van de risico-verdeeling waardoor de zekerheidscoëfficiënt eventueel kan stijgen — waardepapieren onderzoeken naar hun aard d.w.z. of het speculatie- dan wel beleggingspapier is).

Het rapport moet een uiteenzetting geven van den verrichten arbeid en van hetgeen men geconstateerd heeft, waarbij het resultaat van het onderzoek wordt medegedeeld. In het bijzonder moet naar voren worden gebracht van welke gezichtspunten men bij het onderzoek is uitgegaan en in hoeverre men deze heeft kunnen verwezenlijken; hierbij moet vermeld worden, bij welke onderdeelen men zich tot het nemen van steekproeven heeft beperkt. Het zal ook doelmatig zijn over de desbetreffende onderneming en hare administratie in min of meer uitvoerige afzonderlijke bijlagen beschouwingen te geven van economischen en juridischen aard.

Na de inleiding, waarbij de opdracht wordt herhaald, wordt een beschouwing gewijd aan de boekhouding, waarbij de rekeningen worden besproken en de gebreken worden belicht. In sommige gevallen kunnen hierbij voorstellen gedaan worden voor verbetering en uitbreiding van de controle-mogelijkheden. Men moet zich evenwel niet beperken tot een eenvoudige bespreking, doch ook de algemeene richtlijnen van de gevoerde bedrijfspolitiek der onderzochte onderneming moeten naar voren worden gebracht.

Bij de bespreking van de winst- en verliesrekening moet de accountant op bijzonderheden wijzen, die op het bedrijfsresultaat van invloed zijn geweest. De kostenfactoren en hun aandeel in de opbrengst moeten worden bepaald; hierbij moet men niet alleen gebruik maken van absolute cijfers, doch ook relatieve cijfers moeten worden onderzocht, zoodat men een ontwikkelings-tendenz kan vaststellen.

Een vergelijkende balansanalyse moet in bijna alle gevallen bijgevoegd worden. Het slot van het rapport wordt meestal gevormd door een rentabiliteitsberekening.

C. J. M.

NOTITIES UIT DE NIEUWE WET OP DE N.V.

Ten behoeve onzer lezers geven wij hier een beknopt overzicht van het voornaamste uit de nieuwe wet op de Naamlouze Vennootschappen.

Art. I

bepaalt, dat art. 36 t/m 56 van het W. v. K. worden vervangen door de artikelen, die hieronder in hoofdzaak in uittreksel zijn weergegeven.

Art. 36. Notarieele oprichting is vereischt op straffe van nietigheid.

„ 36c. Bij den naam behoort de toevoeging N.V.

- Art. 36c Verklaring Minister van Justitie, dat hem van bezwaren niet is gebleken is vereischt. Eerder kan de Vennootschap niet aanvangen. Acte van oprichting of ontwerp den Minister in te zenden. Oprichters moeten ten minste voor een vijfde van het kapitaal deelnemen.
- „ 36f. Publicatie in Ned. Staatscourant van acte van oprichting verplicht.
- „ 36g. Bestuurders zijn hoofdelijk en voor het geheel aansprakelijk jegens derden zoolang acte niet is gepubliceerd en 10 % niet is gestort op de aandelen.
- „ 37. De N.V. is koopman en rechtspersoon.
- „ 37a. De oprichting kan voor onbepaalden tijd geschieden.
- „ 37c. Vollen naam, behalve in telegrammen en reclames, vermelden in alle geschriften en stukken. Indien kapitaal daarbij wordt vermeld, dan tevens het geplaatste en gestorte deel daarvan aangeven.
- „ 37f. Indien er sprake is van een zeker deel van het kapitaal, noodig voor het nemen van besluiten, dan geldt dat 't geplaatste gedeelte.
- „ 38a. Een aandeelhouder kan niet ontheven worden van de verplichting tot volledige storting. Emittenten mogen echter wel minder dan 100 %, maar niet minder dan 94 % betalen. Voor verplichting tot storting op aandelen mag nimmer schuldvergelijking plaatsvinden.
- „ 38c. Aandelen aan toonder moeten volgestort zijn.
- „ 38e. Bij faillissement kan curator alle stortingen opvragen, onverschillig wat acte van oprichting dien-aangaande bepaalt.
- „ 39. Zoolang geplaatste aandelen niet zijn volgestort moet een aandeelhoudersregister worden gehouden, dat voor een ieder ter inzage moet liggen.
- „ 39a. Bepalingen omtrent de levering van aandelen op naam.
- „ 39b. Aandeelhouders van niet volgestorte aandelen, blijven by overdracht nog een jaar aansprakelijk voor opgevraagde stortingen.
- „ 39d. Indien in de akte van oprichting niet anders is bepaald, hebben alle aandelen gelijke rechten en plichten.
- „ 40a Verschillende overeenkomsten moeten in de akte en b. van oprichting worden vermeld. Dit artikel noemt 4 gevallen, die betreffen het nemen van aandelen onder bijzondere verplichtingen voor de N.V., het bevoordeelen van een oprichter en stortingen anders dan in geld. Bij gebreke dier vermelding is de Vennootschap niet bevoegd de overeenkomsten na haar oprichting te bekrachtigen.
- „ 40c. Indien dergelijke overeenkomsten worden aangeaan na de oprichting, dan is dit te vermelden in de toelichting op de balans en winst- en verliesrekening.
- „ 41. Geen vaste rente mag op de aandelen worden gegeven dan voor den tijd, dat het bedrijf nog niet is begonnen; op straffe van nietigheid moet in de akte van oprichting dit beding vermeld staan; niet meer mag gegeven worden dan 5 % gedurende 4 jaren. Op onverplichte stortingen mag alleen rente uit de zuivere winst worden voldaan.
- „ 41a. De N.V. kan eigen aandelen slechts inkoop, indien het bedrag daarvan in akte van oprichting is bepaald. Overdracht aan haar van niet volgestorte aandelen is nietig.
- „ 41b. Teruggave van hetgeen op aandelen gestort is geoorloofd, indien uit zuivere winst en de materie in de acte van oprichting is geregeld.